

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

Pôstna večiereň 1/2017

2. M 7, 8-25

Hospodin riekol Mojžišovi a Áronovi: Keď vám faraón povie: Urobte nám zázrak! Povedz Áronovi: Vezmi svoju palicu, hod' ju pred faraóna a premení sa na veľkého hada. Nato vošli Mojžiš a Áron k faraónovi a urobili, ako im prikázal Hospodin: Áron hodil svoju palicu pred faraóna a pred jeho služobníkov a ona sa premenila na veľkého hada. Ale aj faraón zavola svojich mudrcov a čarodejníkov a aj oni, egyptskí zaklínači, urobili to isté so svojím tajným umením. Každý hodil svoju palicu a tie sa premenili na veľké hady, ale Áronova palica pohltila ich palice. Ale faraónovo srdce zatvrdlo a neposlúchlo ich, ako predpovedal Hospodin. Potom riekol Hospodin Mojžišovi: faraónovo srdce je tvrdé, zdráha sa prepustiť ľud. Chod' k faraónovi ráno keď vyjde k vode, postav sa pred neho na breh Nílu a vezmi si do ruky palicu, čo sa obrátila na hada. Povedz mu: Hospodin, Boh Hebrejcov ma poslal k tebe s rozkazom: Prepust' môj ľud, nech mi slúži na púšti, ale až dosiaľ si neposlúchol. Takto vraví Hospodin: Podľa toho poznáš, že ja som Hospodin: Pozri, udriem palicou, ktorú mám v ruke, na vody Nílu a premenia sa na krv, ryby v Níle pohynú a Níl bude páchnuť, takže Egypťania nebudú môcť piť vodu z Nílu. Potom riekol Hospodin Mojžišovi: Povedz Áronovi: Vezmi si palicu a vystri ruku na egyptské vody, nad ich rieky a kanály, nad močiare a vodné nádrže a premenia sa na krv a bude krv v celom Egypte, v nádobách drevených i kamenných. Mojžiš a Áron urobili, ako im prikázal Hospodin. Zdvihol palicu a pred očami faraóna i jeho služobníkov udrel na vodu Nílu, všetka voda v Níle sa premenila na krv. Ryby v Níle pohynuli a Níl páchol, Egypťania nemohli piť vodu z Nílu, lebo krv bola po celom Egypte. Potom urobili takisto aj egyptskí zaklínači svojimi čarami, i zatvrdilo sa faraónovo srdce, neposlúchol ich, ako predpovedal Hospodin. Faraón sa obrátil, odišiel domov a nepripustil si k srdcu ani toto. Nato všetci Egypťania kopali v okolí Nílu, hľadajúc pitnú vodu, lebo nemohli piť vodu z Nílu. Odvtedy, čo ho Hospodin ranil Níl, uplynulo sedem dní.

Bratia a sestry

Začali sme pôstne obdobie, v ktorom sa budeme pripravovať na veľkonočné sviatky. Prvá 1. pôstna nedeľa tradične hovorí o Ježišovom duchovnom zápase s diablom na púšti, ktorý trval 40 dní. Preto aj pôstne obdobie má rovnako 40 dní. Kristus zvíťazil, diabol musel ustúpiť. My dnes už vieme, že Pán Ježiš diabla definitívne porazil svojou smrťou na Golgote, čo si budeme pripomínať práve počas Veľkej noci.

Rozhodol som sa, že počas pôstneho obdobia sa budeme spolu zamýšľať nad 10 egyptskými ranami. Na základe jednotlivých rán si uvedomíme, aká veľká je moc diabla a na druhej strane uvidíme nekonečnú moc Božiu.

Do deja 2. knihy Mojžišovej vstupujeme v okamihu, kedy Hospodin vysielal Mojžiša a jeho brata Árona, aby sa postavili pred faraóna a požiadali o prepustenie izraelského národa z egyptského otroctva.

Všimnime si, v akom veku života sa nachádzali. Mojžiš mal 80 rokov a jeho brat Áron o 3 roky viac. Pravdepodobne sa narodil ešte v dobe, kedy neplatil faraónov príkaz o usmrtení všetkých egyptských chlapcov. Obidvaja už neboli žiadnymi mládenkami. V súčasnosti sú miesta duchovných vedúcich obsadzované omnoho mladšími ľuďmi. Ľudia, ktorí majú viac ako 70 rokov už sedia doma a užívajú si dôchodkový vek. Lenže Mojžišov a Áronov príklad je dostatočným dôkazom skutočnosti, že Hospodin si do svojej služby môže povolať kohokoľvek. Pritom vyšší vek ľudí v cirkevnom zbore ešte neznamená že sú neúčinnými a nepoužitelnými.

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

Nato vošli Mojžiš a Áron k faraónovi a urobili, ako im prikázal Hospodin: Áron hodil svoju palicu pred faraóna a jeho služobníkov a ona sa premenila na veľkého hada. Ale aj faraón zavolať svojich mudrcov a čarodejníkov a aj oni, egyptskí zaklínači, urobili to isté so svojím tajným umením. Každý hodil svoju palicu a tie sa premenili na veľké hady, ale Áronova palica pohltila ich palice (10 – 12. v.).

Mágia a čarodejníctvo hrali dôležitú úlohu v egyptskom náboženstve, v ktorom si ľudia zbožstviť asi všetko, čo sa dá zbožstviť. Staroveké egyptské dokumenty nám zaznamenávajú činnosť rôznych kúzelníkov, z ktorých boli najväčejší zarietkavači hadov. Títo ľudia boli označovaní ako „mudrci“ a „čarodejníci.“ Dvoch poznáme po menách Janes a Jembres, píše o nich apoštol Pavol (2 Tim 3, 8). Všetka ich nadprirodzená moc, ktorú používali pochádzala od diabla. Títo čarodejníci pracovali pomocou „tajného umenia.“ Na jednej strane používali optickú ilúziu, kúzelnícke triky. Zároveň pri svojich predstaveniach používali aj nadprirodzené démonické sily. Počuli sme slová o čarodejníkoch v Egypte, že „urobili to isté tajným umením.“

Všimnime si palicu Árona, ktorá sa premenila na veľkého hada. V hebrejskom origináli je tu použité slovičko TÁNÍM. Dá sa preložiť aj pomocou slov: netvor, alebo drak. Symbolika tohto zázraku musela byť pre faraóna jasná. Mojžiš s Áronom žiadajú faraóna o prepustenie izraelského národa. Týmto zázrakom ukazujú nadradenosť Hospodina nad ostatných bohov, ktorých uctievali Egyptania. Faraón nosil na svojej kráľovskej členke symbol kobry, ktorá sa nazývala URAEUS. Kobra zaujímala v ich náboženstve dôležité miesto. Ako bohynia sa stala ochrankyňou Horného a Dolného Egypta. Podľa mytológie sa zrodila z plameňa lúčov boha Rea. V kobre na faraónovej členke sa podľa Egyptanov spájala zhubná moc jedovatého hada, so spaľujúcou silou slnečného lúča. Pohľad na ňu vydesil každého človeka, ktorý sa postavil pred faraóna. Preto sa nemôžeme čudovať, keď sa Mojžiš toľko vyhováral, aby nemusel pred faraóna predstúpiť.

Teraz si predstavme, ako sa Áronova palica premenila na takúto kobru. Podobne urobili aj egyptskí čarodejníci svojím tajným umením. Lenže Áronova palica zožrala palice čarodejníkov. Týmto spôsobom Hospodin ukazuje svoju vyvýšenosť nad Egyptom, ako aj nad faraónom, ktorý bol Egyptanmi uctievaný ako boh. Zázrak však chce povedať niečo viac. Faraón určite poznal prehistorické egyptské bájky, ktoré hovorili o boji s drakmi na začiatku sveta. Práve prostredníctvom egyptskej mytológie Hospodin hovorí práve v tejto chvíli ku faraónovi a ukazuje svoju vyvýšenosť. Faraón však zostal neoblomným. Akoby neporozumel Božiemu odkazu. Hospodin preto s ním začína hovoriť inak, ako prostredníctvom zázrakov a dopúšťa na Egypt jednotlivé rany.

Aké je naše ľudské srdce tvrdé. Pán Boh trasie naším životom, ale málokto si v týchto osobných zemetraseniach života uvedomí, že im chce Pán Boh prostredníctvom takýchto situácií niečo povedať.

Následne prichádza prvá egyptská rana, kedy sa v rieke Níl premieňa všetko na krv. Rieka Níl bola pritom pre Egyptanov veľmi dôležitá. Pokladali ju za životodarnú. Obdivovali jej silu, ktorá každoročne zaplavovala egyptské polia a prinášala so sebou životodarný humus. Uvedomovali si silu tohto veľtoku, bez ktorého by bola ich krajina púšťou. Ospevovali ju vo svojich hymnoch. Znie to veľmi zaujímavo, napriek tomu že si Egyptania zbožstviť všetko, rieku Níl si nikdy nezbožstviť. Zbožstviť si iba jej životodarnú silu, ktorej vládol egyptský boh Hapi. Vytvorili si dokonca dvoch bohov Hapi, jedného pre Horný, druhého pre Dolný Níl. Hapiho zobrazovali Egyptania v ľudskej podobe ako mierne obézneho muža so ženskými prsiami, ktoré symbolizovali úlohu živiteľa. Na hlave mal miskú s piatimi lotosovými kvetmi.

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

Prvú ranu má Mojžiš oznámiť faraónovi ráno, keď sa pôjde kúpať k rieke: *Chod' k faraónovi ráno keď vyjde k vode, postav sa pred neho na breh Nílu a vezmi si do ruky palicu, čo sa obrátila na hada (15. v.).* Faraón sa pravdepodobne chodieval ráno kúpať k rieke Níl. Ale je pravdepodobné, že tam chodieval vykonať aj určitý náboženský obrad. Mojžiš sa sním stretáva na tomto mieste, aby ho varoval pred 1. ranou. Skrátka rieka Níl, ktorú Egypťania pokladali za záruku života plodnosti sa im stala symbolom smrti.

Mnohí ľudia sa snažili vysvetliť, že sa nejednalo o skutočnú krv, ale o sfarbenie rieky, ktoré pripomínalo krv. Lenže hebrejský text hovorí o skutočnej krvi. Netýkalo sa to však iba rieky Níl. Postihnutie krvou je širšie: *Veźmi si palicu a vystri ruku na egyptské vody, na ich rieky a kanály, nad močiare a vodné nádrže a premenia sa na krv a bude krv v celom Egypte, v nádobách drevených i kamenných (19. v.).* Postihnutie krvou bude mať teda dosah na všetky vodné toky a zásobárne vody po celej krajine. Dokonca ani drevené a kamenné nádoby ktoré mali obyvatelia vo svojich domoch nemali ujsť kliatbe.

Následne sa stretáme opäť s egyptskými čarodejníkmi. *Potom urobili takisto aj egyptskí zaklínači svojimi čarami (22. v.).* Je to veľmi zaujímavá skutočnosť, že aj diabol má moc napodobňovať určité Božie zázraky. Lenže táto jeho moc je obmedzená a jedná sa vždy iba o napodobeniny, o kúzlo, alebo ilúziu z jeho strany. To si všimneme pri ďalších egyptských ranách. Čo je zaujímavé si ešte uvedomiť je táto skutočnosť. Egyptskí zaklínači namiesto toho, aby sa snažili krv znovu premeniť na vodu, urobili niečo iné. Samotnú krv ešte viac rozmnožili. Ich konanie prinieslo ešte viac krvi, čo ešte utvrdilo faraónovu zatvrdnosť.

Jediným riešením bolo čerpanie vody z podzemných zdrojov. *Nato všetci Egypťania kopali v okolí Nílu, hľadajúc pitnú vodu, lebo nemohli piť vodu z Nílu (24. v.).* Pravdepodobne z týchto zdrojov podzemnej vody čerpali egyptskí čarodejníci, aby taktiež vodu premenili na krv.

Odvtedy, čo ho Hospodin ranil, uplynulo sedem dní (25. v.). Niekedy sa nám zdá pri čítaní biblického textu, že jednotlivé rany nasledovali hneď jedna po druhej. Ale tu sme čítali, že medzi prvou a druhou ranou prešlo 7 dní. Sedem dní počas ktorých bola voda premenená na krv. Sedem dní počas ktorých kopali Egypťania vodu v podzemí, aby utíšili svoj smäd, ako aj smäd dobytky. Sedem dní, kedy všetky podochnuté ryby v Níle strašne smrdeli – zapáchali.

Bratia a sestry, Boh je vyvýšený nad všetkých ľudských bôžikov. Počas 1. egyptskej rany Hospodin dokázal, že je silnejší ako egyptský boh Hapi. Diabol má tiež svoju moc, tá je však obmedzená. My kresťania vieme, že je porazená Kristovým víťazstvom na kríži. Aj v dnešnej dobe existujú čarodejníci a čarodejnice, ktoré konajú okultné praktiky a prijímajú moc od diabla. Nikdy sa ich nebojme, pokiaľ naše srdce patrí Kristovi, nad naším životom spočíva neviditeľná Božia ochrana pred všetkými démonickými silami.

AMEN